

Esperanto Hamburg

Hamburga Esperanto-Societo r.a.
Esperanto-Verein Hamburg e.V.

Februaro / Marto (1) 2012

Diebsteich

Ĉu post Stuttgart 21 sekvos Altona 21?
Germana Fervojo planas novan stacion en Altona

ESPERANTO HAMBURG ^{ehh}

Eldonanto: Hamburga
Esperanto-Societo r.a.
www.esperanto-hamburg.de

Poŝta adreso:
Klaus-Groth-Str. 95
20535 Hamburg
Tel: 0160 / 17 33 980

Konto: GLS-Bank
n-ro: 200 67 16 500
BLZ 430 609 67

Prezidantino:
Kerstin Baasch
Scharpenmoor 74 e
22848 Norderstedt
baasch@esperanto-hamburg.de

Redaktoro:
Benno Klehr
Winterhuder Weg 32
22085 Hamburg
Tel: (040) 43188347
klehr@esperanto-hamburg.de

Karaj legantoj,

mi esperas ke vi bonfarte eniris la novan jaron, kaj deziras al vi prosperan jaron 2012.

Mi travivis tre agrablan jaron 2011. Amikoj pasintjare invitis min, ferii en Usono kaj pagis al mi luksan hotelĉambron. Aliaj amikoj proponis private pruntedoni al mi monon por konstrui propran domon, kaj poste peris bankan krediton je neimageble bonaj kondiĉoj. Ĉiuj miaj multaj amikoj subtenis min kaj subtenas min daŭre: Kia bona vivo.

Ho, jes, mi ja **nur** estas estrarano de Esperanto-klubo, sed mi tamen havas amikojn. Ili ne donacas al mi monon, sed ion pli valoran: Veran amikecon.

(bv. legi en la eldono 2011/5 apud la salutvortoj)

Sed nun al pli sincera temo:

Niajn membrojn mi speciale volas atentigi pri la **jarĉefkunveno** de *Hamburga Esperanto-Societo*, la **16an de Februaro**. Estas unu el la plej gravaj eventoj de la klubo dum la jaro, do mi petas ĉiujn membrojn, nuligi ĉiujn aliajn planojn por tiu vespero: **Venu!**

Ni devas starigi nian laboron sur pli vasta bazo.

Kiam multaj laboras, la unuopa ne devas tro labori.

Benno Klehr

La kunvenoj de
**Hamburga
Esperanto-Societo**

okazas en la

Kultur-Butiko

**KULTUR
LADEN**

ST.GEORG e.V.

**Alexanderstr. 16
20099 Hamburg**

Sentenco

Libroj postulas estimon.
Kiam oni pruntedonas
ilin, ili estas ofenditaj
– kaj ne revenas.

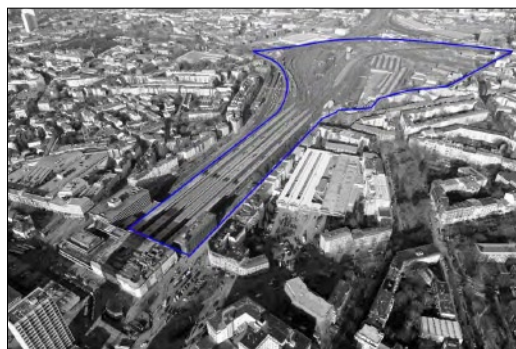
Theodor Fontane

Redaktofino
de n-ro 2/2012: 15-03-12

Redaktofino
de n-ro 3/2012: 15-05-12

Redaktofino
de n-ro 4/2012: 15-08-12

En Stuttgart oni decidis jam antaŭ kelkaj jaroj, konstrui novan fervojan stacion sub la malnova kapo-stacio. Multaj homoj en Stuttgart protestis kontraŭ tiu novkonstruado ankaŭ post la komenco de la konstruado. En Hamburg-Altona nun oni ankaŭ volas konstrui travetureblan stacion anstataŭ kapo-stacio. En la malnova loko nur restu stacio de urbaj trajnoj (S-Bahn). Per nova pli norda stacio eblos ŝpari tri kilometrojn kaj la tempon de la ofte necesa lokomotiv-ŝanĝo. La urbo Hamburg jam planas novan urbo-kvartalon sur la grandega tereno kiu estos je dispono en la loko de la multaj paralelaj trakoj kaj la apuda, nun jam ne plu uzata kargo-stacio. En Altona jam estas la dua fojo, ke la stacio ŝoviĝas norden: La unua stacio en 1844 estis konstruita apud la deklivo de la rivero Elbe, sekvis en 1893–98 la stacio en la centro de Altona, 500 metrojn norde, kaj nun la stacio iros pliajn 1500 metrojn norden. Pri protestoj ĝis nun oni nenion aŭdis eble, ĉar en Hamburg ne temas pri la ĉefa stacio, sed nur pri malpli grava stacio Altona, kies konstruaĵo el

La tereno en la centro de Altona, kie oni planas multajn novajn loĝejoj

la jaro 1979 neniam estis vere ŝatata de la civitanoj kaj nur 4000 el 80000 pasaĝeroj tage uzas la eksterurbajn trajnojn. La nova loko de Altona-Nord situas tie, kie antaŭ la milito

troviĝis stacio de *Altona-Kaltenkirchen-Neumünstersche Eisenbahn* (AKN). Post la milito la tereno estis uzita kiel

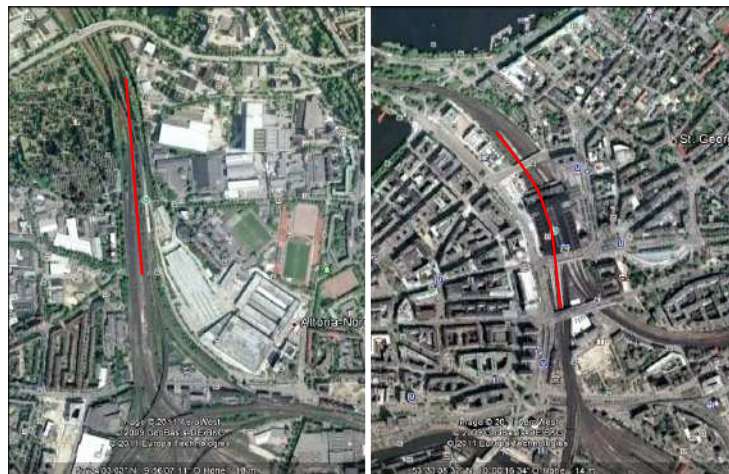

Stacio Altona 1899

Stacio AKN (ĝis 1945)

poŝta pakaĵ-centro, kie alvenis la poŝtaĵoj trajne. Nun la poŝto uzas kamionojn kaj ne plu uzas tiun terenon. Tiu loko taŭgas por granda stacio, kaj ĝi eĉ estas sufiĉe longa kaj larĝa por instali plurajn longajn kajojn sen kurbiĝo.

Komparo de la terenoj kun plej longa kajo de 500 metroj en Altona-Nord (maldekstre) kaj Hamburg ĉefstacio

Mitgliedsbeiträge 2012

Mitgliedsbeiträge des Esperanto-Verein Hamburg e. V.

Bitte den Mitgliedsbeitrag bis zum 29. Februar 2012 überweisen !

oder erteilen Sie eine Einzugsermächtigung
(unten auf dem Beitrittsformular im Internet:
www.esperanto-hamburg.de/beitrittsformular.pdf).

Die Beiträge betragen:

50 € - normale Mitgliedschaft / Personen mit Einkommen

25 € - Familienangehörige, Jugendliche, Mitglieder ohne eigenes Einkommen

12 € - Kinder und Jugendliche bis 16 Jahre

Kontoverbindung des Esperanto-Verein Hamburg e.V.:
GLS Gemeinschaftsbank, BLZ 430 609 67
Konto Nr. 2006716500

Mitgliedsbeiträge und Spenden an HES können in der Einkommensteuererklärung geltend gemacht werden. Soweit die einzelne Zahlung 200 Euro nicht übersteigt, genügt es gemäß § 50 Abs. 2 Nr. 2 EStDV, den Zahlungsnachweis (abgestempelter Überweisungsbeleg oder Kopie des Kontoauszugs) zusammen mit der nachstehenden Erklärung einzureichen. Aus den Unterlagen muss erkennbar sein, ob es sich um einen Mitgliedsbeitrag oder eine Spende

handelt. Bei höheren Beträgen wird Ihnen unaufgefordert eine Spendenbescheinigung zugesandt.

Bescheinigung über Gemeinnützigkeit

Der Esperanto-Verein Hamburg e.V. ist wegen Förderung des Völkerverständigungsgedankens nach dem letzten uns zugegangenen Freistellungsbescheid des Finanzamtes Hamburg-Nord in Hamburg vom 24.09.2009 unter der Steuernummer 17/420/07983 als gemeinnützigen Zwecken dienend anerkannt und nach § 5 Abs. 1 Nr. 9 des Körperschaftsteuergesetzes von der Körperschaftsteuer befreit. Es wird bestätigt, dass die Zuwendung nur zur Förderung des Völkerverständigungsgedankens gemäß § 52 Abs. 2 Nr. 13 AO verwendet wird.

Zur Information hier auch die Mitgliedsbeiträge des Deutschen Esperanto – Bund e.V.

72 € - Erwachsene ab 28 Jahre
mit eigenem Einkommen
ab 36 € - Erwachsene
...ohne eigenes Einkommen

Ausführliche Informationen unter
www.esperanto.de/gea/mitglied.html

Kontoverbindung des Deutschen Esperanto – Bund e.V.:
Sozialbank Mainz, BLZ 550 205 00
Konto Nr. 0008603600

Kun koraj salutoj Gerald Roemer, Kassenwart

NIA PROGRAMO

Ĵaŭdaj klubvesperoj: en **Kulturladen St. Georg**

Alexanderstraße 16 • 20099 Hamburg • 19.00 h la membroj kolektiĝas en la kafejo • 19.30 h vespera prelego laŭ la suba programo

Ĵaŭde de 18.30 h ĝis 19.30 h
Paroliga Rondeto: praktikado kaj ekzercado de la lingvo

Februaro

2 *Filmo:*

La Simpsonoj

Antaŭe parto de „Mazi en Gondolando“. Entute 45 minutoj.

9 **Esperanto-Muziko**

Muzik-filmetoj diversstile trovita ĉe jutubo. 47 minutoj.

16 **Jarĉefkunveno**

Bonvolu legi la inviton sur p.3

22 **Merkredo 18.30 h**

Estrarkunveno (publika)

23 *Klaus Frieze:*

La komenco de mia vegana vivo

Marto

1 *Diskussionsrunde:*

Mittel- und langfristige Zukunft des Vereins

(Diskutrondo pri la mez- kaj longtempa estonteco de Hamburga Esperanto-Societo)

8 *Jürgen Wulff:*

Trinkaĵoj - Eliksiroj de la vivo

Ni pligrandigas nian vorttrezoron.

15 **Esperanto –**

Pasporto al la tuta mondo

Amuza lernfilmo pri la familio Bonvolu. Antaŭe parto de „Mazi en Gondolando“. 45 minutoj.

22 *Benno Klehr:*

La terura enigmo

28 **Merkredo 18.30 h**

Estrarkunveno (publika)

29 *Ralph Glomp:*

Kuniganta paroliga rondo

Aprilo

5 *Filmo de*

Bernard Vivier kaj Marie José Behm:

94a Universala Kongreso de Esperanto en Bjalistoko

Impresoj de la UK de nia Hamburga-Somero-gastparo el Francio.

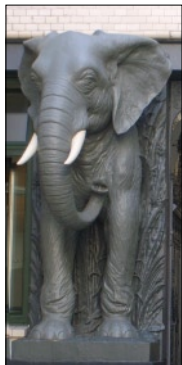
58 minutoj.

Majo

4-8 **Havena Datrevena Festo**

Kermeso-simila amuziĝo kaj ŝip-prezentadoj apud la ŝipalvenejo *Landungsbrücken* Partoprenos krozadŝipoj *Queen Mary 2* kaj *Queen Elizabeth*

Hamburg-Enigmo

Kie en Hamburg troviĝas tiu ĉi elefanto? Ĝi ne apartenas al *Carl Hagenbeck*, sed al la ŝip-entrepreno *Carl Woermann*.

Nova hotelo en la havena urbo

Tiu *Stadthaus* hotel jam estas la dua en Hamburg, kie laboras handikapuloj en krome normala hotelo.

Jahreshauptversammlung/

jarĉefkunveno

Einladung / Invito

Hiermit werden alle Mitglieder des Esperanto-Vereins Hamburg e.V. eingeladen zur Jahreshauptversammlung

am Donnerstag, dem 16. Februar 2012 um 19.30 Uhr
im Kulturladen St. Georg, unterer Saal
Alexanderstr. 16 • 20099 Hamburg

Folgende Tagesordnungspunkte sind laut Satzung vorgesehen:

- Erstattung des Jahresberichts und des Kassenberichts
- Bericht der Kassenprüfer
- Diskussion
- Bericht des Beirats
- Entlastung des Vorstandes
- Wahlen für den Vorstand
- Wahlen für den Beirat
- Budget, Beiträge und Pläne
- Diskussion und Entscheidung über Vorschläge
- Verschiedenes

Im Namen des Vorstands
Ralph Glomp, 2. Vorsitzender

VHS-Bildungsurlaubswоче Esperanto

vom 05.03.12 - 09.03.12 bietet die KVHS Osterode am Harz eine Bildungsurlaubswоче Esperanto an. Der Kursus (gesplittet für Esperanto-Starters und Fortgeschrittene) wird im Esperanto-Centro / Interkultura Centro Herzberg stattfinden. Da schon 7 Anmeldungen vorliegen, ist die *VHS-Bildungsurlaubswоче Esperanto* so gut wie sicher. Weitere Interessenten, die intensiv Esperanto lernen möchten oder sich weiterbilden möchten, sollten sich bitte alsbald anmelden. esperanto-zentrum@web.de

Ŝmalco 64jara – kaj manĝebla

Maljunulo en Meklenburgio en sia deponejo retrovis skatolon kun ŝmalco, kiun li ricevis per **Care**-pakaĵo en 1948. La iama apotekisto volis scii, ĉu la ŝmalco en la nedifektita skatolo ankoraŭ estas manĝebla. En la landa instituto por nutraĵa sekureco oni malfermis la skatolon kaj ĝoje konstatis kune kun la pensiulo, ke ĝi estis ne nur manĝebla sed eĉ bongusta sur pano kun iom da salo. Resume la pensiulo komentariis: Ni germanoj forĵetas milojn da tunoj da nutraĵoj ĉiutage, nur pro la fakto, ke pasis la surprisita dato de minimuma konserveblo, kiu ne indikas la daton de kadukiĝo.

Mandarino – la supernutraĵo

Mandarinoj certe esta centprocenta supernutraĵo. Novaj testoj montris, ke tiuj fruktoj protektas kontraŭ koratakoj, diabeto kaj apopleksioj – kaj eble eĉ helpas redukti adipozon (superpezon). Mandarinoj laŭdire ankaŭ bone helpas sanigi bronkiton, pneŭmonion, artriton kaj reŭmatismen.

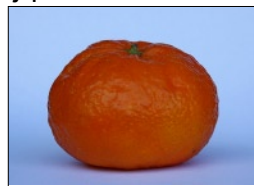

Foto: Vikipedio/Maxmarsilius

Tiu sentenco povus esti ĝusta:

Unu mandarino ĉiutage forpelas la kuraciston.

E. Marianne

Loĝejoj en Hamburg

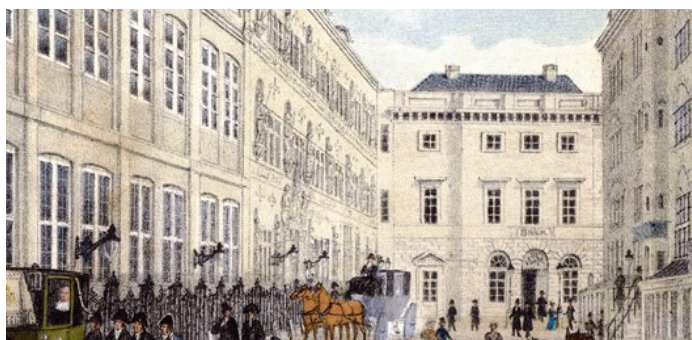
Jam dum multaj jaroj mankas miloj da loĝejoj kun moderaj luprezoj en la urbo. Nun la urba administrado speciale okupiĝas pri la transformigo de ne uzataj oficejaj domoj al loĝdomoj. La unua tia projekto nun jam estis akceptita en strato Cremon en la urbocentro.

Per projekto kun nepre necesa angla nomo *Nexthamburg* la civitanoj estas invititaj partopreni en la estonta urboplanado ĝis 2030. De la 6a ĝis 11a de Februaro eblas al civitanoj kune kun fakuloj prezenti ideojn en la iama *Ohnsorg-Teatro* en Große Bleichen 23.

Rete: www.zukunftscamp-hamburg.de

Antaŭulo de la Eŭro

En Eŭropa Unio antaŭ la enkonduko de la eŭro ekzistis *Eŭropa Kalkul-Unuo* nomata **ecu**. Ĝi ne ekzistis kiel kontanta mono, sed nur surpapere. En Hamburg jam en 1622 ekzistis kalkul-unuo **Mark Banco** (Bco. ₤). Ĝi baziĝis sur valoro de 8,66 g da arĝento (€ 8,48). La banka marko ebligis pli precizan kalkuladon ol la tiam en Germanio kutima *Kolonja Marko*, kiu valoris duonan funton da arĝento, do 233,86 g da arĝento (€ 229,18). Fakte kontantan monon en tiu tempo nur havis homoj de la superaj klasoj. Eĉ unu fenigo jam estis valora arĝenta monero (€ 0,64). Por malpli grandaj sumoj oni rompis pfenigon aŭ pagis per etaj kvantoj de varoj. Do oni vere povis pagi ion per germane konata pagado de „unu pomo kaj unu ovo“ (t.e. malmultekosta).

La Hamburga Banko dekstre de la urbodomo 1826

Solvo de Hamburg-Enigmo

Du tiaj elefantoj troviĝas en la korto de Afrika-Haus en Große Reichenstraße 27.

Ĉu stultaj maŝinoj?

Antaŭ kelkaj monatoj, kiam mi preparis prelegon pri la urba historio de Hamburg, mi trovis interesan libron pri la malnova urbodomo apud Trostbrücke. La originalo troviĝas en la biblioteko de la Hamburg-muzeo. Ĝi estas presita en malnova *fraktura* skribo (ꝛaŝtur). Mi trovis la tekston en la reto, sed ĝi enhavis kelkajn strangajn erarojn. Evidente la teksto estis maŝine prilaborita per skribo-rekono programo (OCR), kiu kelkfoje ne ĝuste rekonas la literojn.

En malnovaj skriboj, ankaŭ en aliaj landoj, estis uzataj du diversaj formoj de la litero S: En la fraktura estas f kaj ŝ, en antikva estas l kaj s. La longa s (l) estas uzata meze de vorto, la ronda (s) je la fino. Ankaŭ en

Nova servo en Hamburg

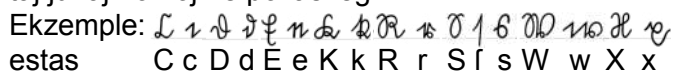
KatWarn nomiĝas senkosta servo, kiun en Novembro 2011 diskonigis la ŝtataj instancoj en Hamburg. Post poŝtelefona aliĝo al la sistemo oni ricevas per SMS (Skriba Mesaĝeto-Servo) averton kiam okazas katastrofo en la regiono, kie oni loĝas. La aliĝo estas tute simpla: Oni sendas al 0163-755 88 42 per SMS la vorton KATWARN kaj sian poŝtkodon; ekzemple por Hamburg–St. Georg oni skribas: „KATWARN 20099“ Tuj poste oni ricevas konfirmon per SMS. Speciale por homoj kiuj vivas proksime al la rivero Elbe, estas grave, sufiĉe frue ricevi averton pro inundo. Sed ja eblas aliaj katastrofoj: Uragano, incendio aŭ bombo, restinta el la dua mondmilito.

La urbo Hamburg jam dum pli ol mil jaroj daŭre plibonigas la sekurigon de la urbo kaj la civitanoj. La sekvon de nesufiĉa sekurigo Hamburg spertis en 1962, kiam grandega inundo trafis grandajn terenojn en la urbo. La digoj dum la milito ne povis esti renovigitaj kaj estis malfortaj. Post tiu katastrofo la digoj estis plialtigataj kaj plifortigitaj, ke ili en 1976 kontraŭstaris eĉ pli altan akvon. En 1962 nur malmultaj homoj havis telefonon, kaj tiuj kiuj havis, ne estis atingeblaj, ĉar la kabloj difektiĝis. Intertempe, konscie pri la klimata ŝanĝo, la urbo plialtigas ĉiujn kontraŭ-inundajn konstruaĵojn. Apud la haveno multaj stratoj estas pli alte niveligitaj. Feliĉe ni ne vivas en *New Orleans*, kie la ŝtato nenion faris.

malnovaj anglaj aŭ francaj tekstoj oni trovas tian skribon, ekzemple „His Majesty’s goodnefs“. La maŝino interpretas tion kiel „His Majesty’s goodnefs“. La maŝino ne povas „vidi“ diferencon inter f kaj f. Ekzistas certaj reguloj, kiam uzi la rondan s ankaŭ meze de vorto, ekzemple ĉe kunmetaĵoj.

Mi ne estis certa, kiel mi ĝuste skribu la nomon de la urbo Schleswig ĉar mi ne sciis ĉu estas Schleswig aŭ Schle-swig. Pri Brun-swig mi estis certa, ke etas Brunfwig; kaj mi trovis Brunfwik en la reto. Fine mi trovis Schleswig-Holŝtein, do mislegitan Schleswig-Holŝtein. Kaj mi trovis kaŭzon: la nomo signifas *Schleis Wiek*, do *golfo de rivero Schlei*. En la kunmetita vorto la unua parto finiĝas per s, do ĝi devas esti la ronda s.

Fakte mi apartenas al ia dinosaŭra generacio, kiu ankoraŭ lernis tiun skribon en la lernejo; ankaŭ la manskriban *Sütterlin* kun tre strangaj literoj, kiujn multaj junaj homoj ne povas legi.

Ekzemple: estas C c D d E e K k R r S s W w X x

Do, se homoj ne povas legi tion, kiel maŝino povu tion, kiu ja estas programita de homoj? Multaj homoj imagas ke komputilo povas ĉion. Sed ne: Ĝi nur pli rapide povas fari aŭ imiti homajn erarojn, kaj fakte tiu rapideco ne estas superebla de iu homo. La maŝino nur povas scii ion, kion antaŭe iu homo „instruis“ al ĝi.

80jara planetario

La planetario en Hamburg estas internacie unu el la plej modernaj kaj samtempe unu el la plej tradiciaj stelo-teatroj en la mondo.

Per sia speciala kombinaĵo el plej moderna projekcia tekniko kun unika en Eŭropo instalita *PC-Cluster Digistar 4*, la plej granda lasera kaj luma instalaĵo, kun la *mondovidiga Cluster Sciss Uniview* kaj stelo-projekciilo *Universarium 9* la *kosmo-teatro* disponas pri monde unika multimedia orkestro kiu prezentas al la vizitantoj fascinan ĉirkaŭigan scenaron el bildaj sonaj kaj moviĝantaj spektakloj.

Aktuala temo de la prezentaĵoj estas kalendaro (sube) kaj la universo de la *Majaoj* en Centra Ameriko. Videblas tridimensiaj projekcioj de rekonstruitaj konstruaĵoj el la majaa kulturo.

Foto: Wikipedia

Foto: Planetarium Hamburg

Ohnsorg-Teatro translokiĝis

La fama Hamburga platdiĉa teatro dum 75 jaroj havis sian sidejon en Große Bleichen, en korto de vendejoj. En 2009 oni planis renovigi kaj plimodernigi la teatron. Sed la posedanto havis alian proponon. Li preferis novkonstrui en la loko de la teatro alispecan

Foto: Klehr

konstruaĵon, kiu alportu al li pli altan profiton ol la malnova teatro. Li estis preta transpreni ĉiujn kostojn por la nova teatro en *Bieberhaus* apud la ĉefa stacio.

Tiel la Ohnsorg-Teatro nun disponas pri nova pli granda, moderne ekipita salono (eĉ sen ĝenaj kolumnoj), krome dua sceneja salono, en la iama kineja domo. La placo antaŭ la teatro nun nomiĝas *Heidi-Kabel-Platz*, laŭ la Ohnsorg-aktorino *H.K. (1914–2010)*.

Shalom.Hatikva/Panoramio

Zamenhoffesto 2011

La 17an de Decembro ni festis nian kutiman Zamenhoffeston en la restoracio de la kulturbutiko. Ĉeestis 26 personoj la komunan manĝadon.

Ni ĝuis salaton, diversajn viandospecojn kaj legomojn. Post frukta ĵeleo kun vanila saŭco ni povis aŭskulti al Jürgen, kiu prezentis amuzan tekston.

Gastoj dum la festo

Per laŭtleĝado de plurpersona teatraĵeto de *Marie Hankel* ni amuziĝis pri la naiveco de la pasintjarcenta aŭtorino pri la paciga potenco de Esperanto.

Poste la programo daŭris per prezentado de *Benno* pri *La Munkenano en la ĉielo*.

La lastan programeron de la vespero formis komuna kantado sub gvidado de Ralph, kun presitaj tekstoj por ĉiuj.

En 2011 ni denove festis en la restoracio, kiu estas la trairejo al la du aliaj salonoj, kie eblas festi. Supozeble en 2012 ni festos en alia salono, kie ni havos pli trankvilan apartan lokon; almenaŭ tion proponis kelkaj membroj jam antaŭe.

Benno Klehr

Benno ludas la Munkenanon en la ĉielo laŭ rakonto de Ludwig Thoma.

Fotoj: Klehr/Wulff

Ralph, Vesna, Jürgen, Jannat, Peggy kaj Pia laŭtleĝas la teatraĵon.

